

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 41P/19/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213201336
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Oreničová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2013:7213201336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Beátou Oreničovou vo veci mal. W. C., nar. XX.X.XXXX a mal. N. C., nar. XX.X.XXXX, obidvoch bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice IV, detí rodičov: O. C., nar. X.XX.XXXX, bytom J., C. X a Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., D. XX, v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 43C/193/05-94 zo dňa 12.3.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/143/07-147 zo dňa 28.1.2008 a rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 23P/193/2008-305 zo dňa 9.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/35/2012 - 376 zo dňa 14.6.2012 tak, že od 23.1.2013 do budúca zvyšuje výživné zo strany otca na mal. N. C., nar. XX.X.XXXX, zo sumy 1.500,-Sk (49,79 eur) na sumu 70 eur mesačne a na mal. W. C., nar. XX.X.XXXX zo sumy 1.000,- Sk (33,19 eur) na sumu 55 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca k rukám matky.

Dlžné výživné za obdobie od 23.1.2013 do 30.4.2013 vo výške 66,50 eur na mal. N. C., nar. XX.X.XXXX je otec p o v i n n ý uhradiť v mesačných splátkach po 10 eur a dlžné výživné za obdobie od 23.1.2013 do 30.4.2013 vo výške 71,76 eur na mal. W. C., nar. XX.X.XXXX, je otec p o v i n n ý uhradiť v mesačných splátkach po 10 eur, u obidvoch k rukám matky, popri bežnom výživnom, pod stratou výhody splátok.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka mal. detí W. C., nar. XX.X.XXXX a N. C., nar. XX.X.XXXX návrhom doručeným Okresnému súdu Košice II dňa 23.1.2013 žiadala zvýšiť výživné zo strany otca u mal. W. na sumu 70 eur mesačne a u mal. N. na sumu 100 eur mesačne, a to počnúc dňom podania návrhu.

Návrh na začatie konania odôvodnila tým, že posledná vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom C. bola určená rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 23P/193/2008 zo dňa 9.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Košice sp. zn. 6CoP/25/2012. Na strane maloletých detí došlo k zmene pomerov. Maloletá W. študuje 7. ročník základnej školy a oproti predchádzajúcemu obdobiu má tieto náklady na výživu: ZRPŠ 8,50 eur na školský rok, stravné mesačne 25 eur, školské pomôcky mesačne 20 eur. Vo februári má absolvovať lyžiarsky zájazd, kde je potrebné zaplatiť 160 eur, ktorý výdaj však matka nevie zaplatiť. K tomu je potrebná lyžiarska výstroj, čo činí cca 200 eur. Náklady na hygienu predstavujú mesačne 50 eur, náklady na mobil 8 eur mesačne. Túži chodiť na tanečný krúžok a plavecký výcvik, kde poplatky sú mesačne okolo 15 eur, ktoré však matka si rovnako nemôže dovoliť.

Maloletá N. navštevuje 1. ročník Obchodnej akadémie v J., N. ul. N. zahájením školského roku matka mala tieto výdaje: ZRPŠ 25 eur na rok, stravné 25 eur mesačne, školské pomôcky 25 eur mesačne, ISIC kartu 10 eur na rok. Maloletá sa má zúčastniť študijného zájazdu do N., kde poplatok činí 100 eur. Náklady na internet činia 13 eur mesačne, hygiena 50 eur mesačne, mobil 10 eur mesačne. Zaujíma sa o šport, pravidelne 2x do týždňa chodí cvičiť, kde poplatok predstavuje za hodinu 3,90 eur na osobu.

Okresný súd Košice II uznesením sp. zn. 41P/19/2013-8 zo dňa 15.2.2013 ustanovil mal. W. a N. C. za opatrovníka v tomto konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice IV.

Otec sa k návrhu na zvýšenie výživného písomne vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 12.3.2013. So zvýšením výživného nesúhlasil. Uviedol, že jeho mesačný príjem je v priemere 330 eur. Z toho uhrádza stravné lístky mesačne vo výške cca 28 eur. Uhrádza výživné na mal. deti, a to na mal. N. v sume 49,79 eur, mal. W. v sume 33,19 eur, mal. T. v sume 35 eur, mal. Q. v sume 35 eur, mal. R. v sume 30 eur, ako aj dlžné výživné po 10 eur mesačne na N. a W.. Po uhradení výživného a stravných lístkov mu mesačne ostáva na živobytie cca 110 eur. Už viac ako dva roky býva u svojich známych a kamarátov, ktorým v rámci možností prispieva na energie. Uviedol, že nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, pričom po rozdelení BSM (právoplatnosť 02/2013) je už vlastníčkou dvoch bytov, a to 1-izbového bytu na C. ulici v J. a 2-izbového bytu na V. mieru v J.. Vzhľadom na vek (42 rokov) a skutočnosť, že neovláda žiadny cudzí jazyk, je ťažké nájsť si inú prácu a navyše v dobe keď je nezamestnanosť taká vysoká, je dôležité mať stabilné zamestnanie na dobu neurčitú s pravidelným príjmom ako riskovať akúkoľvek zmenu zamestnania a prísť o prácu v skúšobnej dobe.

Otec sa na pojednávanie dňa 5.4.2013 nedostavil, ani svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, napriek tomu, že predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne doručené 1.3.2013. K návrhu na začatie konania sa však otec písomne vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 12.3.2013. V súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. súd pojednával v neprítomnosti otca.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 43C/193/05-94 zo dňa 12.3.2007 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/143/2007 zo dňa 28.1.2008 bolo manželstvo rodičov mal. N. a W. C. rozvedené a mal. deti na čas po rozvode boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na mal. N. v sume 1.500,-Sk (49,79 eur) a mal. W. 1.000,-Sk (33,19 eur) mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, t.j. od 8.5.2007. Takto určená vyživovacia povinnosť otca na mal. N. a W. je platná doteraz.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 23P/193/2008-305 zo dňa 9.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/35/2012-376 zo dňa 14.6.2012 bol zamietnutý jednak návrh otca na zníženie výživného pre mal. N. C., nar. XX.X.XXXX a pre mal. W., nar. XX.X.XXXX od 1.9.2010 do budúcnosti, ako aj zamietnutý návrh na zvýšenie výživného na mal. W. C., nar. XX.X.XXXX od 1.9.2010 do budúcnosti a zastavené konanie o zvýšení výživného na mal. N. od 1.9.2010 do budúcnosti.

Otec má okrem mal. W. a N. C. vyživovaciu povinnosť na ďalšie tri mal. deti, a to na T. a Q. C., oboch narodených X.X.XXXX a R. C., nar. X.X.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 27P/249/2011-15 zo dňa 22.6.2011 súd zaviazal otca X. Q. C. k plateniu výživného vo výške 35eur mesačne na mal. T., vo výške 35 eur mesačne na mal. Q., vo výške 30 eur mesačne na mal. R..

Kolízny opatrovník v správe z prešetrenia rodinných pomerov zo dňa 20.3.2013 navrhol upraviť výšku výživného primerane veku a potrebám mal. detí s ohľadom na finančné možnosti otca.

Matka je zamestnaná ako čašníčka v H. Z. N. v J.. Podľa potvrdenia zamestnávateľa priemerný čistý mesačný zárobok matky za obdobie od 01-12/2012 činil XXX,XXeur. Čistý príjem matky za mesiac január 2013 činil XXX,XX eur.

Otec je zamestnaný v spoločnosti D. s.r.o. so sídlom v D., T. XX. Podľa potvrdenia zamestnávateľa priemerný čistý mesačný zárobok otca za obdobie od 2/2012 - 1/2013 činil XXX,XX eur.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 31C/31/2010-335 zo dňa 7.12.2012, právoplatným 5.2.2013, v právnej veci navrhovateľa Q. C. proti odporkyni O. C. v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov do výlučného vlastníctva O. C. (matky mal. detí) súd prikázal nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXX k.ú. S., okres J. IV, obec J. - R. Jazerom, nachádzajúcu sa na parc. č. XXXX a XXXX ako stavba so súp. č. XXXX, jednoizbový byt č. X, na 2. poschodí, vchod č. 5 bytového domu na C. č. X v J.. Zároveň zaviazal matku O. C. zaplatiť Q. C. (otcovi mal. detí) sumu 19.792,53 eur do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z výsluchu matky a zo správy kolízneho opatrovníka súd ďalej zistil, že matka s mal. deťmi býva v byte na C. ulici v J.. Podľa slov matky si otec vyživovaciu povinnosť plní riadne a včas. Kontakt medzi otcom a deťmi nie je žiadny a styk sa realizuje minimálne. Posledný krát boli mal. deti s otcom na tri dni na C. u starých rodičov. Maloleté deti sa nezúčastňujú aktivít v rámci školy, nakoľko matka na to nemá financie a otec nemá záujem sa podieľať finančne. Kontakt medzi otcom a matkou nie je žiaden a otec kontaktuje len dievčatá. Výdaje matky na byt činia 140 eur, odpad 31 eur kvartálne, strava 230 eur, hygienické potreby 100 eur, splátka za posteľ 6,90 eur, maggio 26 eur.

Podľa ust. § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný berie na seba.

Pri rozhodovaní o zmene výživného, teda aj o zvýšení výživného je nutné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho určenia výživného a v čase terajšieho rozhodovania. Pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov v zmysle ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, platia ust. § 62 ods. 1 až 5, ods. 1 Zákona o rodine.

Pri určovaní konkrétnej výšky výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Vo vzťahu k námietkam otca uvedeným vo v jeho vyjadrení k návrhu na začatie konania súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, t.j. rodič je povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Prvostupňový súd je toho presvedčenia, že príjem otca je stále dostatočný na to, aby si plnil vyživovaciu povinnosť na mal. N. a na mal. W. v rozsahu, ako je uvedené vo výroku rozsudku (t.j. od podania návrhu v sume 70 eur mesačne na mal. N. a v sume 55 eur mesačne na mal. W.). Výživné v sume 70 eur mesačne na mal. N. a výživné v sume 55 eur mesačne na mal. W. súd považuje za primerané vzhľadom na potreby mal. detí (16 a 13 rokov), ako aj vzhľadom na možnosti, schopnosti a zárobkové pomery otca. Od poslednej úpravy výživného (ktoré bolo určené ešte rozsudkom o rozvode manželstva v roku 2007) došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí. V čase rozvodu manželstva pri určení výživného na mal. deti súd vychádzal z príjmu odporcu vo výške 11.000,-Sk a od 1.1.2007 z príjmu 8.529,-Sk mesačne, pričom mal. N. v tom čase navštevovala 5. ročník a mal. W. X.ročník ZŠ. V súčasnosti je mal. N. študentkou I. ročníka V. akadémie na N. ulici v J. a mal. W. žiačkou X. ročníka ZŠ. Je preto nesporné, že za 7 rokov vzrástli životné náklady resp. celkové náklady na mal. deti. Je taktiež nesporné aj to, že sa príjem otca za obdobie 7 rokov nezmenil, nakoľko podľa potvrdenia zamestnávateľa otca priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 02/2012 - 01/2013 činil XXX,XX eur (v roku 2007 X.XXX,- Sk). Z pohľadu súdu sa javí nepochopiteľné, že 42 ročný zdravý muž s vysokoškolským vzdelaním, žijúci v D., ktorý má päť vyživovacích povinností na mal. deti, aj keď neovláda cudzí jazyk, nie je schopný nájsť si lepšie platenú prácu alebo popri doterajšej práci na dobu neurčitú zabezpečiť si ďalšiu prácu na základe dohody a jeho príjem sa pohybuje na úrovni príjmu z roku 2007. Zároveň súd poukazuje na skutočnosť, že zvýšenie výživného na mal. N. (16 ročná) zo sumy 49,79 eur na sumu 70 eur mesačne a na mal. W. (13 ročná) zo sumy 33,19 na sumu 55 eur mesačne považuje súd nielen za primerané veku a potrebám mal. detí, ale aj adekvátne a spravodlivé v porovnaní s dohodou o určení výživného, ktorú uzavrel otec pred súdom s matkou mal. detí pre maloleté deti z ďalšieho vzťahu: T. (5 ročný) v sume 35 eur, Q. (5 ročný) v sume 35 eur, R. (3 ročný) v sume 30 eur, nakoľko podľa názoru súdu rozsah vyživovacej povinnosti je odstupňovaný okrem iného i v závislosti od veku mal. detí. V konečnom dôsledku pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca na mal. deti súd zohľadnil aj právoplatnú pohľadávku otca voči matke mal. detí vo výške 19.702 eur titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov a skutočnosť, že všetku starostlivosť o mal. deti zabezpečuje matka, otec je s mal. deťmi v minimálnom kontakte a okrem súdom stanoveného výživného na mal. deti ničím iným neprispieva, ani na narodeniny, ani na meniny mal. detí.

Súd priznal zvýšenie výživného na mal. deti v súlade s návrhom matky odo dňa podania návrhu, t.j. od 23.1.2013. V danom prípade vzniklo otcovi dlžné výživné za obdobie od 23.1.2013 do 30.4.2013 u mal. N. v sume 66,50 eur (t.j. za 9 dní 01/2013 v sume 5,87 eur a po 20,21 eur mesačne za 02-04/2013) a u mal. W. v sume 71,76 eur (t.j. za 9 dní 01/2013 v sume 6,33 eur a po 21,81 eur mesačne za 02-04/2013). I keď otec nežiadal u dlžného výživného splátkový kalendár (nakoľko sa pojednávania nezúčastnil a vo svojom vyjadrení žiadal návrh na zvýšenie výživného zamietnuť), z vlastného podnetu so súhlasom matky súd povolil otcovi splácanie dlžného výživného u každého dieťaťa po 10 eur mesačne, popri bežnom výživnom.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. I písm. a) O.s.p., podľa ktorého súd nepriznal účastníkom právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na Okresný súd Košice II. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť (§ 42 ods. 3), proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. I,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.